

Belonen en straffen

Hoe leert een hond? Belonen en straffen.

Belonen en straffen wordt gebruikt bij het opvoeden van honden. Het eerste soort gedrag is een aangeboren gedrag of een instinct.

Het blaffen is aangeboren, het temperament van een hond (hoe de hond reageert op de dingen die gebeuren in zijn omgeving) zoals onverschillig, zenuwachtig, vlug geïrriteerd, klaar om te reageren enz. krijgt hij mee van zijn ouders en voorouders.

Zo is het gedrag in aanleg van een Tatrahond heel anders dan het gedrag van een Labrador.

Het andere gedrag is geconditioneerd of aangeleerd gedrag.

Hierbij wordt uitgegaan van twee principes; het klassiek conditioneren en het operant conditioneren, gebaseerd op de stroming binnen de wetenschapsfilosofie, het behaviorisme. (afgeleid van Engels: behaviour=gedrag).

(bron: wikipedia)

Conditioneren is een vorm van leren, waarbij een reflex of een andere uitdrukkingwijze van het gedrag onder controle wordt gebracht met behulp van een prikkel.

De klassieke conditionering is het meest bekend, iedereen heeft wel van de honden van de Russische wetenschapper Ivan Pavlov (1849-1936) gehoord.

Pavlov stuitte op het verschijnsel dat honden gaan kwijlen zodra ze voedsel wordt aangeboden, dit onderzocht hij door een signaal te geven en daarna de honden te voeren. Al snel kwijlden de honden alleen al bij het signaal, wat oorspronkelijk niet gebeurde.

In een schema ziet het er zo uit:

voedsel -> speekselafscheiding
geluid + voedsel -> speekselafscheiding
geluid -> speekselafscheiding

De operante conditionering (instrumenteel leren), wordt ook wel vrijwillig leren of het beloningsprincipe genoemd.

De Amerikaanse psycholoog Skinner heeft dit geïntroduceerd.

Gedrag kan worden beïnvloed door bekrachtiging en straf. Uitgangspunt is dat positief gedrag zich herhaalt en het bestrafte gedrag afneemt. Aangeleerd gedrag kan dus gunstige of ongunstige consequenties hebben.

En hoe ziet dat er uit in de hondentraining?

Gelukkig wordt er tegenwoordig vaak gebruik gemaakt van de operante conditionering ofwel het beloningsprincipe. Ongewenst gedrag wordt (hond vriendelijk) afgebroken of voorkomen.

De term straffen wordt steeds minder geaccepteerd, terwijl dit vroeger de methode was met training. Denk maar aan het gebruik van de slipketting, het grijpen in het nekvel, de stroomband en het ruw op de rug leggen van de hond.

Eerst moet je kijken of je het ongewenste gedrag op een hond vriendelijke methode kunt corrigeren, en de andere methodes slechts in uiterste noodzaak en situaties toepassen.

Als voorbeeld wil ik graag vertellen over de hond die al meerdere schapen had gedood, deze hond mocht niet meer los lopen, echter lukte het de hond toch nog uit zijn halsband en tuig te ontsnappen als hij schapen zag. Hier kan ik begrijpen dat een stroomband het allerlaatste redmiddel is om de hond onder controle te houden.

Zou het namelijk nog eens voorkomen moest de hond worden ingeslapen.

We kunnen de hond ook op een andere manier straffen, ik neem als voorbeeld het op de bank springen om bij de baas te komen. Als we de hond zonder commentaar van de bank afschuiven en dit volhouden. Het is niet belonend voor de hond want hij komt niet dicht bij de baas, maar wordt afgeweerd.

aan de riem.

Positieve en negatieve beloningen en straffen.

De basis van het vrijwillig leren is dus dat positief gedrag zich herhaalt. Het bekrachtigen van positief gedrag dus. Gedrag dat gecorrigeerd of bestraft wordt zal afnemen.

De termen negatief of positief worden toegevoegd aan het bekrachtigen of het bestraffen van gedrag. Deze termen zeggen niets over of iets goed of fout is.

Positief betekent iets geven, zoals een koekje of over de snuit pakken van de hond.

Negatief is het weghalen of weglaten van iets, zoals het stoppen met spelen, het weglaten van het rukje

Omdat het nogal verwarrend is heb ik een schema gemaakt.

1 Positieve bekrachtiger	geven	aangenaam
2 Negatieve bekrachtiger	wegnemen	aangenaam
3 Positieve straf	geven	onaangenaam
4 Negatieve straf	wegnemen	onaangenaam

- 1) Je roept de hond en als hij bij je is krijgt hij een koekje. Je geeft een aangename prikkel.
- 2) Je gaat bv met je voet op de riem van de hond staan tot deze gaat liggen, je neemt deze dwang onmiddellijk weg zodra hij ligt. De onaangename prikkel haal je weg.
- 3) Je pakt de hond in zijn nekvel omdat hij tegen iemand opspringt. Je geeft een onaangename prikkel.
- 4) Je stopt met spelen als de hond steeds in je vingers bijt. Je neemt de aangename prikkel weg.

Bij het opvoeden en trainen van honden in mijn hondenschool ben ik een groot voorstander van om gewenst bedrag te belonen en ongewenst gedrag te voorkomen of anders hond vriendelijk af te breken. Wanneer er toch gecorrigeerd moet worden, dan moet dat in verhouding staan tot het „vergrijp”. Daarnaast moet de correctie doeltreffend zijn en niet uit frustratie steeds hoger oplopen. Het welzijn van de hond staat op de eerste plaats, mocht je toch onverhoopt op een cursus ergens terecht zijn gekomen waar ze buitensporig straffen, ga weg en kies voor jouw hond.

Trainen moet voor beide leuk zijn, dus voor de baas en de hond. Niets geeft een lekkerder gevoel als een hond die jouw vrolijk aankijkt en met een kwispelende staart jouw commando's opvolgt. Het resultaat zal wellicht iets langer op zich laten wachten maar het eindresultaat is wat telt!

Tot de volgende Tatra Topnieuws!

Melanie met Cissy & Wanda

